

ŽIVOT POD PSA

**POVÍDKY
O LIDECH
A PSECH**

Lubena | Remiáš | Hendry | Hobrland | Smejkal | Matyášová | Landsman
Horká | Uluçinar | Heverová | Čermák | Strádal | Voštová & Svoboda

Život pod psa II.

**Robert Lubena, Ivan Remiaš, Tereza Hendry,
Martin Hobrland, Karel Smejkal, Veronika Matyášová,
Dominik Landsman, Zuzana Horká, Ebru Uluçinar,
Lucia Heverová, Filip Čermák, Jiří Strádal, Bára Voštová
a Petr Svoboda**

Věnování

Ráda bych tuhle knížku věnovala všem skvělým psům. A hlavně dvěma skvělým fenám. Druhý díl jim věnuji zejména proto, že to byly feny se smyslem pro humor. Což se hodí k těmto povídkám. Maryje, menší voříšek borderoidního typu, vládne humorem anglickým, někdy až černým. A když zde otevřu stavidla svých citů, řeknu přímo

Maryje je (i když už tu s námi není) můj nejlepší přítel, kamarád, průvodce 15 léty mého života. Maryji buď rádi máte, nebo ne. Není nikomu lhostejná. Ani to nejde. Nedá vám příležitost být lhostejným. Buď nemá ráda vašeho psa, nebo vás i vašeho psa, nebo vás i vašeho psa ráda má. Maryje z rodu ovčákoidních vořechů je psem velmi kontaktním. Ochotným spolupracovat, nabízejícím kooperaci. Psem černého humoru, jenž poslal mi za sebe náhradu v podobě plesnivé uječené šelmyje nutící mě sportovat, což nesnáším, a ukonávat věci, které jsme si už s Maryjí řekly, že dělat rozhodně nebudeme. Maryje jest psem jemných zlovyků nikdy neodstraněných nedůslednou nevyčovou. Maryje je líbezný svéráz. Byla-li by člověkem, pak solitérním milovníkem literatury a decentním popíječem kávy v kavárnách s prostorem pro soukromí. Ale i přesto má Maryje kamarády. A některé z nich má i ráda. Její láska k bližním svým se projevuje zejména tím,

že je Maryje nesežere. Se psy si vesměs nehraje. Sedne si na lavičku či kámen, hledí na hrající si plebs a dbá, aby se jí ni chloupkem nedotkli. A jedním z Maryjiných líbezných přátel je Nána. Oficiálně Díky Milvel. Pracovní, a jak my velkokynologové říkáme, šedovlký vrčák. Skvělá, šťastná, nadšená fena. Celý svět byl stvořený proto, aby dělal Náně radost. Nána v sobě spojila lásku k lidem a všemu živému (osvědčeno canisterapeutickým certifikátem) a lásku a drive k lovu kořisti (osvědčeno zapsanou zkouškou OPT3). Prostě úchvatná kombinace všestranného přítele člověka. Nána milovala vše a všichni milovali Nánu. Skvělých psů, kterým knihu věnuji, je víc. A musím je zmínit, prostě musím, zaslouží si to. Velké pohazení a laskavá vzpomínka letí za panem Velkým Dozákem, Kalunkou, Boninkou, Baicem, za Indym, Aaronkem, za Jessou, za Tomáškem, za Skubykem, za Viktorem, za Asínkou, Kryšpínkou, Alexičkou, Toníkem, Ovinkem, za Sirem Sašou, za Montíkem, za Filípkem, za Čilinkou, Sajgonem, Quendim, za Ajdou, Edou, Bonitkou ... drbejte uši všem, kteří tu s vámi jsou, kteří vás provázejí životem, dělají vám ho lepším a veselejším.

Tož, děcka, bez nich by to byla nuda!
Veronika Matyášová

I. DÍKY, JARDO!

(Robert Lubena)

Stojím před sklobetonovou sedmipatrovou ob-
ludou a jen zírám. Podobných budov je ve městě
nespočet, hyzdí kdejaký roh, proluku, bývalý
dvorek, ale jen takhle se honosí obrovským nápi-
sem VET CLINIC. Klinika pro zvířata. Stojím
přímo před vchodem a váhám, jestli vstoupit, či
nikoli. V levé ruce držím plastový přepravní box,
ve kterém nervózně přešlapuje vystresovaný bi-
šonek. Nevíte, co to je? To je taková bílá chlupatá
koule, plyšák, který umí štěkat, vrčet, čurat, ka-
dit a má svůj očkovací průkaz. Ten mám v pravé
ruce spolu s vizitkou, na které je napsáno MVDr.
Jaroslav Čáp – psí terapeut. Taky by se dalo říct
psí psycholog, já mu říkám psícholog. Vůbec
nevím, co si pod tou profesí mám představit,
ale jinak znám Jardu už od školky. Na základce
jsme spolu dokonce seděli v jedné lavici, pokud
nás tedy nějaká soudružka učitelka nerozsadila,
protože my jsme si vždycky měli co říct, ať už
byla matematika, nebo zeměpis. Potom jsme se
sice delší dobu neviděli, ale před půlrokem na
třídním srazu po 25 letech, panebože toto letí!,
jsme se znovu potkali a navázali tam, kde jsme
před čtvrtstoletím přestali. A právě tehdy jsem
od něj dostal tu vizitku, kterou teď žmoulám

v ruce. Nejrádši bych se otočil a šel zas domů. Už jsem byl i přesvědčen, že to udělám, když tu se najednou otevrou skleněné dveře, takové jako jsou na letišti, a šest zaměstnanců VET CLINIC v slušivých bledězelených overalech nesou dlouhou, snad třímetrovou truhlu. Být v černém, tak vypadají jak zřízenci pohřební služby a celý ten výjev by připomínal pohřeb nějakého přerostlého basketbalisty. Ze dveří jako poslední vyběhne brýlatý pán v plášti a celou akci řídí.

„Výborně, chlapi, a teď opatrně dolů. Karlík ještě spí, tak ať ho nevzbudíte.“ Všichni naráz jako při sokolským sletu sundají z ramen tu podivnou „rakev“ a položí ji na chodník. Konečně jsem viděl dovnitř. K mému úžasu na dně té podlouhlé krabice ležel nehybně krokodýl. Pán v plášti sešel několik schodů k bedně s Karlíkem a jednomu z nosičů podal nějaká lejstra.

„Takže tady je lékařská zpráva, převozní příkaz, faktura a ještě tohle...“ k nezbytné dokumentaci připnul i zatavený igelitový pytlík s podivným obsahem. Pak poodstoupil směrem ke mně, jako by vycítil, že nic nechápu, a začal mi vysvětlovat: „Většinou majitelé zvířat o vyoperované zuby a tesáky svých domácích mazlíčků nemají zájem. Ale pan Vošáhlo si je vyžádal. No prosím, má je mít. Náš zákazník, náš pán.“ Já jen souhlasně pokýval hlavou. Najednou přijel služební vůz, naložili Karlíka a dodávka s pole-

py VET CLINIC zmizela za rohem. Pán v plášti si zamnul ruce a zvolal: „Tak to bysme měli! A komu se podíváme na zoubek teď?“ sehnul se k přepravnímu boxu a šišlavě se zeptal: „Jakpak se jmenujeme?“ „Ferdinand,“ odpověděl jsem. „No tak, Ferdíku, ukaž zoubky!“ nemusel to opakovat. Ferdinand vycenil přední tesáky, tedy spíš tesáčky, a pro výstrahu zavrčel. „Hezký, Ferdo...“ postava v plášti se narovнала a pokračovala: „... abyste mi rozuměl, jsem Opatrný, doktor Opatrný, vet dentist, po česku zvířecí zubař. Nebo zubař zvíře, jak je libo...“ zasmál se svému vtipu a pokračoval: „Takže pokud byste potřeboval zkontrolovat chrup... teda vy ne, ale váš Ferdík, tak jsem vám k dispozici. Vid' Ferdo?!“ Znovu se sklonil k přepravce a prsty zabrnkal na kovovou mřížku. To už se Ferdinand rozčílil a začal štěkat ostošest. „Buďte opatrný... ehm... Dávejte bacha, Ferdinand je trošku nervák, aby vás nekousnul,“ upozornil jsem pana doktora, ten však neohroženě zvolal: „Bez obav mladý pane. Když jsem zvládnul kajmana černého, tak zvládnu i tohohle vzteklouna, vid'?“ houknul do přepravního boxu a pokračoval: „Víte, kolik má kajman zubů? Sedmdesát šest! To je šichta, pane, zvlášť taková resekce patnáctky vpravo nahore To mi dal Karlík zabrat.“ Zvířecí dentista se narovnal a zamyslel se: „Ale říkáte, že Ferdík je nervák? Tak to by spíš potřeboval pomoc mého kolegy...“ „...Čápa!

Pana doktora Čápa,“ skočil jsem mu do řeči. „Tak vy ho znáte? Výborně, je to odborník na slovo vzatý,“ ujistil mě pán v plášti. „Právě k němu máme namířeno,“ dodal jsem. „Tak račte dál, rád vás doprovodím, to víte náš zákazník, náš pán,“ vzal mě za loket a táhnul směrem k domu a pokračoval. „Kolega Čáp má vynikající výsledky. Ordinační má v šestém patře vlevo od výtahu... nebo sedí v sedmém patře vpravo... Ted' si nejsem jistý, ale Zuzanka na recepci to bude vědět určitě. No jo, Zuzanka...,“ hlasitě si povzdychl a před námi se otevřely skleněné dveře.

Když jsem spatřil recepční, hned jsem pochopil doktorův povzdech. „Tak to je naše Zuzanka!“ představil mi doktor Opatrný mladou dívku, která vypadala, jakoby si odskočila z mola módní přehlídky Jean Paul Gaultiera. Vysoká plavovláska s mandlovýma očima a dokonalou postavou v zelenkavé blůze a minisukni.

„Dobrý den,“ pozdravila mě s úsměvem. Byla půvabná. Za to já jsem musel vypadat jako idiot. S pootevřenými ústy jsem na ni zíral. Jen ta slina visící z koutu úst mi chyběla. „Tak Zuzanko, vedu dalšího pacienta,“ spustil doktor Opatrný a dodal: „Práce pro kolegu Čápa...“ „Jste objednaný?“ optala se recepční. „Ano, na půl třetí,“ odpověděl jsem. Zuzanka probudila tablet, nalistovala kalendář a potvrdila moje slova „Pan Beneš?“ „Ano.“ „Hned vám pana

doktora zavolám.“ Vzala z velké skleněné mísy dvě malé mince a podala mi je: „Tady máte žetony, támhle vedle výtahu jsou automaty na kávu a jiné občerstvení, vyberte si podle chuti. A chvílku prosím vyčkejte. Pan doktor tam ještě někoho má.“ Trochu jsem se vzpamatoval a poslechl jsem ji. V automatech jsem si koupil espresso a sušenku a posadil se do pohodlné klubovky. Ferda byl čím dál víc nervóznější. Začal škrábat na mřížku a poštekávat. Vytáhl jsem ho z psího vězení a začal uklidňovat. Moje terapie pomocí drbání a keksu zabrala. Pak se od recepcce ozvalo: „Pane Beneši, prosím výtahem do pátého patra a napravo na konci chodby poslední dveře. Pan doktor vás už očekává.“ Mile se na mě usmála a ukázala na výtah. Celou cestu výtahem jsem přemýšlel, jestli ji mám oslovit a pozvat na večeři. Nejsm na to příliš starý? Podíval jsem se na sebe do zrcadla, které vyplňovalo celou jednu stěnu kabiny výtahu, a bylo mi smutno.

Když jsem se ocitnul na chodbě v pátém patře, za mými zády se ozvalo známé: „Nazdar, Bendžo!“ Má přezdívka z dětství. Otočil jsem se a stejně spontánně jsem se přivítal s mým kamarádem: „Čau vole! Tady to vypadá jak v nějaký firmě ze Silicon Valley. A ten servis na recepci...“ Jaroslav pochopil: „No jo, naše Zuzanka... To víš, náš zákazník, náš pán!“ To už jsem někde slyšel, po-

myslel jsem si. „Pojď se mnou!“ dodal.

Prošli jsme prázdnou chodbou, všude to vonělo po levanduli a na konci jsme napravo vstoupili do moderně zařízené ordinace, za kterou by se nemusel stydět kdejaký plastický chirurg z Hollywoodu. Jednalo se spíš o obývací pokoj. Vše vkusně, přepychově, až snobsky zařízeno. „Tak tohle je moje království. Posad' se,“ Jaroslav rozmáchlým gestem přešel po místnosti a pak mi ukázal na robustní kožené křeslo. Pohodlně jsem se usadil a přepravku s Ferdíkem si položil na klín. „Dáš si něco?“ pokračoval Jarda a otevřel dobře zásobený bar. Snažil jsem se zažertovat: „Přiznej se! Bud' každý měsíc vrazíš výplatu do nákupu alkoholu, nebo to jsou úplatky...“ „Úplatky je silné slovo. Říkejme tomu poděkování spokojených zákazníků,“ dodal a pozvedl láhev 16letého karibského rumu. Včas jsem ho zarazil: „Já nebudu, jsem tu autem a docela spěchám. Jarda uložil láhev zpět a zavřel skříňku: „Škoda, ale když spěcháš... Takže k věci,“ vzal si ze svého pracovního stolu šálek s nedopitým čajem a posadil se naproti mně: „ co tě sem přivádí?“

„Ale... já bych to snad ani neřešil... ale manželka, víš, pořád má pocit, jakože jestli náhodou... jestli nemá náš Ferdík... trpí depresemi...“ lezlo ze mě jak z chlupaté deky. Chlupatější, než je Ferda.

„Depresemi trpí každý druhý z nás... To je dnes

normální,“ odpověděl okamžitě Jarda.

„No jo, ale pes?“ opáčil jsem.

„Proč by i pes nemohl mít stejné starosti a trápení jako člověk?“

„No dobře, ale podle mě je Ferda naprosto v pořádku. To jen Věra, jako moje manželka, vždyť víš, podle mě plaší...“

„Jasně...“ řekl shovívavě kamarád a pokračoval: „... tak se na něj podíváme!“ Jarda sáhl po přepravce a postavil ji na stůl. Z kapsy pláště vytáhl nějaký pamlsek a pomalu otevřel mřížku: „Ferdo! Ferdíku! Pojd' ven něco pro tebe mám...“ lákal ven tu nechápající bílou kouli. Ferda pookřál a kupodivu se nenechal dvakrát přemlouvat. V klidu vyšel ven ze svého vězení, vrtěl ocasem a dokonce začal svému novému kamarádovi olizovat ruku a Jarda pokračoval: „To je hodnej pejsek... Nevypadá, že by byl nervní...“

„To víš, že není nervní!“ zareagoval jsem trochu rozčíleně: „To jen Věra má furt něco... je prdlá...“

Jarda si vzal drobnou hlavičku pejška do dlaní a pohlédl mu přímo do očí. „Pomočuj se?“

„Věra? To ne,“ odpověděl jsem automaticky. Jarda mě propíchl zlým pohledem, jakože si z jeho vyšetření dělám legraci. Já to však myslel vážně, než mi došlo, že se ptá na Ferdu. „Jo ten? Ten taky ne! My ho chodíme třikrát, čtyřikrát za den vyvenčit.“

„Já spíš myslel, jestli se vám schválně nevyčurá třeba do bot nebo do postele...“ doplnil svou otázku Jarda.

„To by si mohl zkusit!“ odvětil jsem rázně a dodal: „Maximálně má občas záchvaty štěkání to když se mu něco nelíbí.“

„Já se rafu furt když mi o něco jde,“ odpověděl v klidu kamarád a zkušenými chvaty vyšetřil Ferdíka. Pak dodal: „Já ti říkám, že je docela normální.“

„To bych řekl!“ potvrdil jsem jeho slova a s omluvou dodal: „Věra ale myslí, jestli bys neměl něco na uklidnění, když ho chytne ten rapl jako štěkání.“

„Nejlepší je ho nechat vybublat. Když nikoho neohrožuje...“ Jarda nechal dovětek viset ve vzduchu jako otázku.

„Kdepak!“ ujistil jsem ho, „K lidem je přátelský, i k dětem. Je to vlastně pohodář. Kéž bych já měl takový vztah k okolí jako on.“

Zvěrolékař shovívavě mávl rukou, druhou vzal Ferdu pod bříškem, postavil ho na zem, dal mu pamlsek a přikázal: „Běž se támhle napít!“ Ferda poslušně dořápal k misce s vodou a s chutí se osvěžil. Nejspíš jsem na Ferdu hleděl dost nejapně, protože se mne po chvíli ticha, které rušilo jen Ferdíkovo chlemstání, Jarda zeptal: „Pejsek je vážně v pořádku. O něj bych se nebál. Ale ty mi děláš starosti.“ Hlavou mi probleskl můj po-

hled do zrcadla ve výtahu. Že by to ale bylo vážně tak špatné?

„Já?“ podivil jsem se a otočil hlavu od Ferdy, který mezitím dokázal většinu vody vycákat ven na podlahu a trochu se u toho i napít.

„Jo, ty!“ potvrdil a opět otevřel bar. „Šťopička ti jenom pomůže,“ položil přede mne skleničku na dlouhé tenké nožičce.

„S Věrou všechno ok?“ vyzvídal.

„Jsme tu kvůli Ferdovi,“ poznamenal jsem.

„Jste tady kvůli Věře, kamaráde.“

„Jsme tady kvůli Ferdovi,“ nedal jsem se, protože jsme tady opravdu byli kvůli Věře a jejím neustálým podezřením na psychické strádání Ferdy. Kdybych se já zhroutil se žlučnickovým záchvatem, dala by mi aspirin. Když si Ferda kýchne, mažeme k veterináři.

„Kamaráde, většina těch psích pacientů, co tady denně projde dveřmi, je naprosto v pořádku.“ Rozhlédl jsem se znovu po Jardově pracovně. Že to ale musí být pacientů denně, pousmál jsem se.

„A že jich je,“ dodal Jarda zamyšleně. Ferda vycákal poslední kapky vody na podlahu a pohodlně se usadil Jardovi na klíně.

„Povídám ti, tenhle pes je naprosto OK. Akorát ho nesmíte nechávat doma samotného.“

„Jak víš, že ho necháváme doma samotného?“

„Ty pracuješ, Věra pracuje. Děti nemáte. Tak

jste si pořídili psa.“

„Jistě, aby nám bylo doma veselejc,“ potvrdil jsem.

„Kočku jste si měli pořídít, ne psa,“ podíval se na mě Jarda přes stůl a kupodivu nežertoval.

„Když ti řeknu, že 70 % všech psů tady ve městě trpí, budeš si myslet, že jsem se zbláznil.“ Téměř měl pravdu. Jarda mávnul rukou, aby mi zabránil něco říct.

„Nejhorší, kamaráde, je, když my veterináři začnem dělat věci jen pro peníze,“ pronesl a opřel se do opěradla. Ferdík si očividně na jeho klíně hověl. Předpokládal jsem, že jako kamarád za ošetření Ferdy platit nebudu, a tak jsem s napětím vyčkával, kam se tahle diskuze vyvine. Platit podle ceníku, který jsem si našel na internetu téhle kliniky, by znamenalo dost velké puštění žilou našemu rodinnému rozpočtu.

„Podívej,“ řekl Jarda a otočil ke mně obrazovku monitoru. „K dnešku máme evidovaných devadesát aktivních pacientů. Určitě sis v našem ceníku našel, kolik jedna návštěva u nás na klinice stojí.“ Naprázdno jsem polknul.

„Já těm lidem říkám, stejně jako tobě, váš pes je naprosto v pořádku. Jenomže to oni nechtěj slyšet. Je to normální?“ Na to jsem nedokázal jednoznačně odpovědět.

„Podívej,“ Jarda zapíchl prst někam doprostřed tabulky na monitoru. „Nějakej Brian. Buldoček.

Pes zdravěj jak řípa. Zrovna zítra sem s ním pá-níček přijde. Po osmé.“ Nechápvavě jsem přikývl.

„Víš, kde je problém?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Jeho majitel je vrcholo-vej sportovec. Ráno pět kiláků, večer pět kiláků. O víkendu dvacet a na kole. Ten chlap je pořád v pohybu. A víš, co mi tady tvrdí?“ Opět jsem zavrtěl hlavou. „Že si vždycky přál buldočka. Že buldočky miluje.“ Nechápal jsem, co je na tom divného. I když, pravda, já buldočky nemiluji ani v nejmenším.

„Buldok je línej jak veš, kamaráde. Nejradši proleží celý den u topení. Klidně vydrží bez protestů celý večer v hospodě pod stolem. Ale vezmi ho v šest ráno na pětikilometrový proběhnutí a ten pes začne kolabovat. Není na to stavěnej.“

Napil jsem se lehce ze sklenky a sledoval Jar-dův prst, jak sjíždí o pár řádek níž. „Britun-ka. Teda Brita. Prý je moc aktivní, a jestli prej bych jí nedal něco na uklidnění. Rozumíš, paní v letech si pořídí borderkolii.“ Nerozuměl jsem. Jarda to postřehl a dovysvětlil: „Kolie JE hyperaktivní pes, kamaráde. Kdyby si ti dva ty svoje psy prohodili, byli by všichni spokojení. Pan sportovec by s kolii pobíhal po parku a paní s buldočkem by doma čučeli na televi-zi,“ Jarda se odmlčel. Ferda usnul. „Takhle se chová psychicky nezdravěj pes?“ zeptal se Jarda s pohledem upřeným na plyšovou kouli na klíně.

„A do třetice, pan Pokorný. Jejich Mercedes prý trpí záchvaty strachu a podělává se doma.“ Zvedl jsem obočí. „Fakt Mercedes,“ potvrdil Jarda, „pán je dealerem.“ Vrátil jsem obočí zpět do klidového stavu. „Když jsem z toho chlapa konečně vypáčil, že psa nechávaj zavřenýho na zahradě...“

„Asi hlídací pes, ne?“ pokusil jsem se o vtip.

„... je to malamut, ... na zahradě, a snažil jsem se mu vysvětlit, že s ním prostě musejí ven, na louku, a že pak tohle přestane, víš, co udělal?“ Neměl jsem ponětí. „Nabídl ti mercedesa?“ zkusil jsem to. Jarda jenom mávnul rukou.

„Mě, kamaráde, živí to, že lidi jsou blbci,“ usmál se na mě. Nervózně jsem poposedl v křesle, protože jsem se tak nějak cítil součástí lidstva.

„Jenom tady v Praze je kolem sto tisíce psů, věděls to?“

Nevěděl.

„Lidi mi tady řešej psí deprese. Tady, hele,“ Jarda zabodl prst na další řádek seznamu svých příjmů. „Bonýsek. Bonýsek je podle majitele postižená klaustrofobií, protože nechce jezdit autem, autobusem ani vlakem. Majitel si myslí, že ježdění autobusem nebo tramvají je pro psa něco naprosto normálního,“ odmlčel se. „Stejně jako tahat je do hospod, na veletrhy, na poutě. Kamaráde, já bych mohl vyprávět. Já bych psa mít nemohl ani za nic. A ne, že bych nechtěl.“

Opět jsem trochu upil a vůbec jsem nelitoval, že jsem si nechal nalít.

„Ale všichni platí,“ dodal po chvíli, „všichni platí za svoji blbost. Tak neber, že jo?“ usmál se na mě Jarda a otočil monitor zpátky k sobě.

Takového jsem Jardu neznal. Nějak za ta léta zvážněl. Ano, byl to pořád on. Ten poťouchlý výraz v očích...

„Ferdinand je v pořádku. Ani ho nebudu dávat do databáze,“ oznámil mi.

„No jo, ale co řeknu Věře. Nemůžu jí říct, že je Ferda úplně v pořádku. Nebude mi věřit,“ snažil jsem se získat to, pro co jsme sem vlastně přišli. Něco.

„Mhmm, nevěřila by ani mně, vid’?“ usmál se na mě Jarda. Vstal a přešel k veliké skřínce. Otevřel ji. „Na, tady máš psí vitamíny,“ podal mi záhadnou lahvičku s logem kliniky. „Jednou týdně mu dvě tabletky rozdrolte do jídla.“

„Co je to?“ zajímal jsem se, protože jsem neměl v úmyslu Ferdu trápit nějakými chemikáliemi a kdovíjakými svinstvy.

„Nic. Pilulky. Něco vitamínů, škrob.“

„To mám dávat Ferdovi nic?“ nesnažil jsem se zakrývat zklamání. Prestižní klinika a oni mi dají nic?

„Když ti řeknu, že je to nejmodernější finské psí antidepressivum s vitamíny, minerály, stopovými prvky a látkami pro zlepšení nálady, budeš spoko-

jenější?“

Zíral jsem na Jardu s otevřenou pusou a věci mi začaly pozvolna docházet. Jarda se na mě pobaveně díval a rukou si mimoděk pohrával s Ferdýskem, který se zamiloval do jeho nohavice.

„Mám mu to vůbec dávat?“ začal jsem pochybovat.

„Hlavně to dej Věře,“ zasmál se Jarda. „A tohle jí k tomu přidej. Ode mě,“ s úsměvem mi podával luxusní bonboniéru Godiva.

Chvíli jsme ještě probírali staré spolužáky, spolužačky, a když do pracovny nakoukla asistentka s informací, že v čekárně je paní Suchojevová s Vasilem, byl čas, abych se zvedl k odchodu. Ve dveřích jsem se minul s dámou v kožichu, kolem které se linula až přehnaně silná vůně parfému. Téměř mě oslepil lesk zlata, které měla ta osoba snad na všech končetinách a výrůstcích svého těla. Sjela mě i Ferdu, který si ůpkaal vedle mě, pohrdavým pohledem a já si až na poslední chvíli všiml jezevčíka, zachumlaného v tom kožichu. Jezevčík namísto pozdravu kýchl. Aha, alergik, došlo mi, když se za mnou zaklaply dveře s nápisem Veterinární psychologie, MVDr. Jaroslav Čáp, CSc. To jsem nevěděl, že Jarda je už CSc. Docela by mě zajímalo, v jakém oboru.

Ferdík odmítl nastoupit do výtahu. Ferdík nikdy dobrovolně do výtahu nevezl. A když, tak

jen v přepravce a to ještě celou cestu vždy kvičel jak podsvinče. Seděl tam a díval se na mě. Sešli jsme spolu po schodech. Celých pět pater. Ferda běžel napřed a já se už začínal bát, že se mi v tom labyrintu kliniky někde ztratí. Zatímco jsem se vlekl po nekonečném schodišti, vzpomněl jsem si opět na Zuzanku. Uvítací výbor kliniky. A patrně i jeho talisman a nejobletovanější bytost vůbec tedy samozřejmě vyjma zvířat. V mezipatře jsem se zastavil a před zrcadlem se upravil. Pravda, upravovat nebylo co. Alespoň jsem zastrčil rozevrlaté vlasy pod čepici, zapnul si knoflík košile ke krku a pak se k zrcadlu natočil bokem, abych zjistil, do jaké míry má smysl zastrkovat břicho bez toho, aby nebylo vidět, že zastrkuji břicho. Odněkud zezdola se ozval veselý štěkot. Ferda! Došlo mi. Ne, to není Ferda. Takhle Ferda neštěká. Ale dost jsem pochyboval, že by se po klinice proháněl ještě nějaký jiný pes bez dozoru. Nepochyboval, doufal jsem v to.

Bude trapné, když slečnu Zuzanku pozvu na kafe? Kolik takových pozvání asi denně dostane? Ta osoba v nazelenalém overalu byla prostě magická. A asi o dost let mladší než já. Jsem zkrátka zralý muž, musel jsem si uvědomit. Zaštěkání se opět ozvalo a já přidal do kroku. Konečně jsem se dopotácel do přízemí. Prošel jsem krátkou chodbou, a když jsem vešel do recepce, uviděl jsem Ferdu, jak si v naprosto neobvyklém zápalu

hraje se Zuzankou.

„To je váš pejsek?“ usmála se na mě tím nejzářivějším úsměvem v dějinách všech zářivých úsměvů.

„Jistě, jmenuje se Ferdinand. Rádi bychom vás pozvali na kávu, vedle je příjemná italská kavárna a mají tam i výtečné zákusky. Ferda by byl určitě rád,“ samotného mě to pozvání překvapilo.

„Je to roztomilý pejsek,“ smála se a k přímo hysterické radosti mé plyšové koule ji drbala za uchem.

„Je to bišonek s rodokmenem. Jmenuje se Ferdinand D'Este a je fakt skvělý a miluje společnost,“ podařilo se mi zažertovat. Musel jsem si sundat čepici, protože jsem se pod ní začal zběsile potit. Vysvobozené vlasy se rozutekly do všech stran a já cítil, jak rudnu.

„Tak Ferda, no jo, fešák to je. Jako jeho páníček, vid'?“ smála se Zuzanka a dovedným hlazením za uchem dováděla Ferdu přímo do extáze. Triko pod bundou na zádech by se rázem dalo ždímat. Co teď? „Mhmm huh, uff,“ zopakoval jsem své pozvání na kávu do té skvělé kavárny za rohem.

„No ty seš miláček,“ mazlila se Zuzka (teď už jsem jí mohl říkat Zuzka, když se tak důvěrně známe) s Ferdou. „... si budeme spolu hrát, vid'?“ slíbila mu.

„Poslechněte, jestli nespícháte, hned za rohem je taková příjemná kavárna, mají tam

i zákusky a výběh pro pejsky...“ otočila se na mě Zuzanka se svým odzbrojujícím úsměvem.

„Bude nám oběma potěšením,“ jsem vyslovil poněkud nepřesně. „Emánku, vezmi to za mě, jdu tady s Ferdýskem vedle na kávičku,“ zavolala vesele Zuzanka na chlapíka, který sem očividně nepatřil. Byl umolousaný, v saku o dvě čísla větším, než by dávalo v jeho případě smysl, a v čepici, která byla snad ještě víc umaštěná než ta moje.

„To je Emánek,“ představila mi to individuum Zuzka a laškovně mu vlepila pusu na tvář. Žárlil jsem. Cestou do kavárny mi vysvětlila, že tenhle Emánek dřív pracoval v cirkusu a dost těžce ublížil krotiteli lvů a za to vyfasoval dva roky natvrdo. Je to prý velmi hodný člověk. Má rád zvířata. No budiž.

Objednali jsme si kávu, dortík a já si až teď všiml, že je Ferda s námi. Úplně jsem na něj zapomněl. Nekňučel, nevytl. Seděl Zuzce na klíně a byl na samém vrcholu psího blaha. Zvlášť když mu Zuzka dala olíznout pěnu z latte z prstu. Jak já mu záviděl.

„Víte, sem k nám na kliniku choděj divný lidi. Pan doktor Čáp říká, že si sem choděj řešit svoje vlastní problémy a že ta zvířata berou s sebou.“ Usmála se na mě šibalsky. „Přitom by prý měli k cvokaři chodit sami,“ zasmála se vesele, až Ferda radostně štěknul. Co jsem ho znal, bylo to poprvé v životě.

„O vás mi pan doktor řekl, že jste kamarád, a ne klient. A je to vidět. Takhle spokojený pejskové k nám nechodějí,“ začala opět Ferdu drbat za uchem, čímž ho dostala do extáze.

„Jste s panem doktorem dlouho kamarádi?“ Chvilku mi trvalo, než jsem byl schopný odpovědět.

„Ano, známe se od základky. Seděli jsme spolu v lavici. Jarda, tedy pan doktor Čáp byl vždycky ten chytřejší a já ten zábavnější,“ fandil jsem si a zafungovalo to.

„Jste s Ferdýskem skvělá dvojka,“ fandila mi i Zuzka.

„No,“ souhlasil jsem.

Ta půlhodinka se Zuzkou uběhla rychle. K velkému údivu jsem se dozvěděl, že Zuzanka je s panem doktorem Čápem zasnoubená. Což mě sice na jednu stranu zamrzelo, ale tomu převítovi Jardovi asi nic lepšího přát nemůžu.

Když jsme se se Zuzankou rozloučili a já s Ferdou osaměl, uvědomil jsem si, že jsem u Jardy v pracovně zapomněl přepravku. Vracet jsem se pro ni nechtěl. Já totiž za ty dvě hodiny strávené v prestižní VET CLINIC konečně zjistil, proč se Věře zdá Ferda nešťastný. Přesněji řečeno, proč Ferda nejspíš je nešťastný. Ferda prostě nepotřebuje svůj luxusní košík s dekou v každé místnosti. Milión gumových kostí. Míčků. Nepotřebuje ani čtyři (ted' už jen

tři) různé přepravky podle toho, kam jej zrovna přepravujeme. Ferda prostě vyžaduje pozornost. „Pojď sem, ty mizero,“ povídám mu a беру do náruče. Ferda si mě chvíli prohlíží zvědavým pohledem a pak mi olízne tvář. To bylo taky poprvé. „Půjdeme domů za paničkou,“ povídám. „Máme pro ni dárek,“ zamávám Ferdovi před tlamou bonboniérou Godiva. Ferda se do krabice zakousne. Já z druhé strany a začneme se o ni přetahovat. Nikdy jsem Ferdu neviděl šťastnějšího.

Ta návštěva u MVDr. Jardy Čápa, CSc., a seznámení s jeho snoubenkou Zuzkou, pardon, Zuzankou, stály za všechny peníze. Jardo, díky.

2. A DOST!

(Ivan Remiaš)

„Už nikdy nebudu jíst psy. Už nikdy nebudu jíst psy. Už nikdy nebudu jíst psy. Už nikdy nebudu jíst psy. Už nikdy nebudu jíst psy...“ tu větu jsem si opakoval pořád dokola. Fifina se mi po celou tu dobu upřeně dívala do očí.

Cítil jsem z ní ještě větší výčitky než od Pavly, pro kterou fakt, že jsem ochutnal psí maso, byl další z nepřekonatelných problémů, pro které jsme se po roce a půl manželství rozvedli.

A přitom se Fifi na mě dívala jako vždycky. Toužebně, s prosíkem o pomazlení a s neutuchající jiskrou, která pokaždé znamenala totéž. Stačilo naznačit a Fifi střelhitě vylítla ze země a udělala několik bleskurychlých obletů po orbitě vaší hlavy, aniž jste se stačili tomu bránit, dotýkajíc se vás pouze mokrým jazykem a odrážejíc se zlehka od vašich ramenou a šíje tlapkami s přerostlými drápkami.

Pokud si myslíte, že létající strýček Fido je pouze smyšlenou halucinací bláznivého scénáristy animovaných filmů, věřte, že létající psi skutečně existují. Fifina je toho jasným důkazem. Je totiž neskutečně krásným křížencem Jacka Russella a krátkosrstého jezevčíka. Znalcům v oboru kynologie není potřeba vysvětlovat, co to je za nebezpečně výbušnou směs!

Seděla na podlaze a prosebně kňučela, jako ostatně pokaždé, když jste jí důrazně zakázali blbnout. Čekala jen na ten okamžik, kdy se odvrátíte či zapomenete držet přísný pohled a drsný hlas. Došlo-li k tomu, okamžitě byla v luf-tě. Neudržitelná tryskomyš, vlastně tryskofena, prototyp hračky na atomový pohon. A pořád na plný výkon. Žádné „Uklidni se!“ na ni neplatilo. A to už je baba v letech, dalo by se říct.

Fifina mě propichovala úzkostným pohledem, nervně přetápávala z tlapky na tlapku, připravená kdykoli vzlétnout. V tom pohledu ale bylo víc než jen to, že chce blbnout. Byla v něm hluboká, srdceryvná výčitka.

„Tys opravdu jedl psí maso? Tys vážně snědl nějakou moji vzdálenou sestřenicí z Laosu? A to si říkáš člověk, pán tvorstva? Jsi zhýralé prase! Je mi z tebe nanic.“

Snažil jsem se jí v duchu oponovat, že tohle by mi mohly vyčítat i vepřici, telátka, kuřátka či roztomilí králíci s jejich kouzelnými čumáčky. Dopředele, to se opravdu mám stydět za každý masitý sousto, co jsem kdy pozřel? Vždyť jsem kolikrát ani neměl jinou možnost. Navíc jsem vyrůstal ve společnosti, kde je konzumace masa naprosto běžná a tolerovaná záležitost.

Ale při pohledu do Fifiných očí jsem se opravdu styděl. Cítil jsem neskutečné výčitky svědomí, byť jsem vnitřně odmítal brát na svá bedra od-

povědnost většiny lidstva za její přístup k potravinovému řetězci.

Ano, jsem všežravec a jím maso, Fifi, stejně jako ty. Je to zákon přírody. Víím, že my lidé jsme díky své inteligenci ve výhodě a dokážeme faunu ve svém okolí nejen drtit nešérově zákeřnými zbraněmi kolikrát jen tak z plezíru anebo si svou oblíbenou potravu dochovat ve velkovýkrmnách a pak ji náležitě nehumánně porážet na jatkách.

Pohled Fifi se nezměnil, pořád byl vyčítavý a plný nezodpovězených otázek. I když jsem měl pocit, že Fifi nečeká až tak moc na odpovědi které jí byly okamžitě jasné ale spíše na otázky, které mi v danou chvíli docházely.

Topící se i stébla chytá, a tak jsem nasadil těžkotonážní filosofickou artilérii. „Myslíš, drahá Fifi, že kdybyste ty, tvoji bratři a sestry a další příbuzní měli hlad, bylo vás deset nebo dvacet a já byl nahý a beze zbraně, že bych vás ukecal či uprosil, abyste si dali raději dušenou mrkev?“

Fifina nechápavě naklonila hlavu, jako by nechtěla tomuto argumentu rozumět. Copak takové věci se dají srovnávat? Asi ne. Víím, mám díky většímu mozku navrch, ale jsem pořád stejně živý tvor jako ty... teda vy. A nejsem krutý ani nelidský. Neříkám, že jsem se nikdy nechoval jako, přepisují, hovado, ale byl jsem dítě, malý anebo hloupý. Dělalí jsme jako děti různý zvěrstva, o nichž raději psát nebudu. Stydím se za to.

Do dneška se mi ty hrůzný výjevy občas prožnou hlavou a v tu chvíli mám pocit, že pánbůh a moji andělé-ochránci pláčou. A já hluboko uvnitř duše taky.

Omlouvám se. Omlouvám se všem živým tvorům, kterým jsem ublížil z rozmaru či nerozumu. Je jedno, že jsem byl malý a neuvědomělý. Stydím se za to a omlouvám se vám.

Najednou se Fifina podívala na mě jinak. S lítostí. Možná se přes ni na mě v tu chvíli opravdu díval můj anděl strážný a plakal nade mnou. Bolelo to. Na ten pohled nezapomenu. Fifina vstala a odešla se schovat pod postel. Jako by nade mnou zlomila hůl. Cítil jsem se strašně. Ego ve mně pořád burcovalo na poplašný zvon je to zákon přírody! Je to zákon přírody!

Je. A není. Uvědomuju si, že jsem opravdu pronikl do Hamletovy duše a stál před neřešitelnou otázkou jíst či nejíst psy? Kdo to má kurva vědět, co je správný? Asi bych se před sebou i bohem uhájil argumentem, že jsem byl vyhladovělý na smrt a jediná možnost, jak přežít, byla ulovit kořist a nasytit se. Tak to přece v přírodě a v životě chodí. Ale jsem člověk, zvířata od dětství miluju kvůli jejich bezbrannosti kolikrát víc než lidi a snažím se vždy pánubohu poděkovat za to, že mi dopřál život, který mohu žít někdy opravdu jen díky tomu, že sním „někoho jiného“.

Ale tenkrát to byla čirá zvědavost. Mezi lid-

mi často dostačující argument. Byli jsme tehdy v exotické asijské zemi, kde to málokdo řeší. Psi se ve Vietnamu zkrátka jedí a basta! Koneckonců, co si budeme vykládat, Češi jsou nejen světově proslulými pejskaři, ale je o nich docela dobře známo, že v nedávné minulosti se psí maso v jistých regionech konzumovalo úplně běžně.

Dokonce si pamatuju, a to je něco málo přes dvacet let, kdy jsem byl v Beskydech s kamarády popíjel ve vesnické hospodě svařák pro nás Slováky k velkému udivení červený a místní tulák a nadaný obchodník zjevně se vším nabízel hospodskému kvalitní maso na psí guláš. Přisahám, že tohle je pravda! Jestli ho hospodský tenkrát koupil, nebo ne, nevím. My už jsme se do té hospody pro jistotu nevrátili.

Ale zpět k Vietnamu. Jak už jsem zmínil na začátku, byli jsme s Pavlou na svatební cestě. Exotika, do té doby pro mě neznámý svět, divočina a chaos promíchaný s primitivními zvyky a pro nás už nějakou dobu neakceptovatelnou krutostí k zvířatům. Přesto jsme se skoro těšili na okamžik, kdy uvidíme na tržišti poražené psy na prodej.

Poprvé se nám tento zážitek naskytl ve městě Lao Chai. Před vstupem na tržiště nás náš průvodce Honza varoval, abychom se nepokoušeli tento exotický výjev dokumentovat fotografováním. Mohlo by to mít neblahé důsledky,